

TÜRKİYE HİLÂLİAHMER MECMUASI

YÜZ OTUZ BEŞİNCİ
SAYI

ONÜÇÜNCÜ YIL

15 Nisan 1934

ANKARA

BU SAYIDAKİ YAZILAR

- 1 — *Heyeti umumiye içtimarı için davet.*
- 2 — *İki elim ziya.*
- 3 — *Ziyaretçi hemşireler.*
- 4 — *Çocuk korumanın ehemmiyeti.*
- 5 — *Millî nüfuz siyaseti.*
- 6 — *Ak ciğer vereminin cerrahi tedavisi.*
- 7 — *Hilâlahmer haberleri.*
- 8 — *Gençlik Hilâlahmeri haberleri.*
- 9 — *Salibiahmer haberleri.*
- 10 — *Fransızca kısım.*

Derç edilmeyen evrak
iade edilmez.

Türkiye

Makale ve iylânlar Ankarada
HİLÂLİAHMER MECMUASI
müdürlüğüne gönderilmelidir.

HilâliahmerMecmuası

ANKARA

Telefon numarası 3922

Merkezi Umumî tarafından iki ayda bir neşr olunur.

Türkiye Hilâliahmer Cemiyeti merkezi Umumîsinden :

Hilâliahmer Umumî Meclisi 1934 senesi Nisan-
nın 15 inci pazar günü sabah saat 10 da Ankara'da
Yenişehirde Cemiyetin Merkezi Umumî binasında
alelâde içtimanı yapacağından, iştirak edecek
murahhasların mezkûr tarih ve saatte Hilâliahmer
Merkezi Umumîsini teşrifleri rica olunur.

Ruzname :

- I — Reis ve Reisisanilerle Kâtiplerin intihabı.
- II — Meclisi Umumî Tetkik Komisyonu ve
Merkezi Umumî İcraat raporlarının tetkiki
ve kabulü halinde Merkezi Umumî zimme-
tinin ibrası.
- III — 1934 - 1935 bütçesinin tasdiki.
- IV — Çıkacak Merkezi Umumi Azası yerine
diğerlerinin intihabı.
- V — Tetkik Komisyonu azasının yeniden inti-
habı.
- VI — Merkezi Umumi teklifleri.

İki elim ziya

Cemiyetimiz; son haftalarda mühim iki uzvunu kaybetti.

Merkezi umumî azasından Kâzım Hüsnü ve Reşit Galip beyleri ecel aramızdan aldı.

Millet Meclisinde ve Halk Fırkasında vatani vazifelerini büyük bir gayretle yerine getirmiş tevazuu ile halukluğuyla temayüz etmiş ve muhitine kendini sevdirmiş, saydırmış olan Konya Mebusu Kâzım Hüsnü Bey Merkezi Umumimizin Ankaraya naklin-den beri Cemiyetimizin şîârı olan şafkat sahasındada bütün varlığıyla çalışmış mühim bir uzvu idi.

Ecelin bizden ayırdığı Kâzım Hüsnü Beyin muhterem ailesi erkânına en samimî taziyelerimizi sunar ve teessürlerine iştirak eyleriz.

Faaliyetiyle, bilgisiyle bütün varlığını vatanımızın yükselmesine vakfetmiş, bulunduğu işlerde benliğini hürmetle tanıttırmış azimli genç ve muhatıbına daima hürmet telkin etmiş olan Reşit Galip Bey memleketin nadir yetiştirdiği bir şahsiyetti. Tesadüf; bu satırları yazana ecelin aramızdan aldığı bu büyük ölünün bir not defterini gözden geçirtti. İçinde bütün zamanını hasrettiği tarih meselelerine ait notlarla beraber çocuk ölümü nüfusun arttırılması ve bunlara ait mukayeseli istatistikler, ziyaretçi hemşireler meselelerine verdiği ehemmiyet bu ölünün bizi ne kadar yetim bıraktığını bana bir kat daha hissettirdi. Vatani alâkadar eden bütün mesaile kendini vakfeden bu büyük adamı ecelin aramızdan almasına ağlamadık kimse kalmadı. Genç yaşında kara toprağa gömülen Reşit Galibin muhterem ailesine, yavrularına, samimî arkadaşlarına, onu sevenlere en samimî taziyelerimizi sunar ve kederlerine, teessürlerine, matemlerine iştirak eyleriz.

Ziyaretçi hemşireler

Merhum Reşî Galip Beye ait bir not defterini hürmetle karıştırırken ziyaretçi hemşirelere ait notları bana şu yazıyı ilham etti:

Garp harsını kabul etmiş varlığımızı ona bağlamış bir milletiz.

Cümhuriyet idaresi teessüs ettiği vakit: asırlarca ihmal edilmiş harap bir vatan, kasten cahil bırakılmış, soyulmuş, sovana çevrilmiş bir millet buldu.

Hükûmet Lozanda adli ve mali kapitolasyon zencirlerini milletin boğazından koparıp attıktan sonra hariçten borç almadan bu harap memleketi iymara koyuldu, vücuda getirdiği asarın bilânçosu birkaç ay evvel Cümhuriyetimizin onuncu yıl dönümü münasebetiyle neşredildi.

İftihara şayan olan bu bilânçoya rağmen daha yapılacak birçok şey olduğunu da söyledi.

Hükûmetimiz, bir milletin hayatında pek kısa olan bu müddet zarfında efradı millette birçok kabiliyetlerin inkişafına ve verimli olmasına müsait sahalara vücuda getirdi. Şükre şayan olan bu neticelere rağmen kurutucu bir tarzda istismar edilmiş olan millet efradına yapılacak, onların çoğalmasına, yükseltilmesine, daha fazla verimli olmasına yarayacak birçok işler vardır ki bu işleri vakti hali yerinde olan millet efradından, bilgililerden hususiyle şefkatin timsali olan Hanımefendilerden beklememiz lazımdır.

Biz demokrat bir milletiz. Memleketimizde sınıf farkı ve mücadelesi yoktur. Buna mukabil bilgili ve bilgisizler, varlıklı ve yoksullar vardır. Dünyanın her yerinde, her sahada sağlam, bilgili yetiştirilen millet efradı tabii oldukları memleketlerin maddî ve en sağlam bir sermayesini teşkil eyler.

Yukarıda söylediğim veçhile hükûmetimizin başarmaya çalıştığı ve vücuda getirmeye arzu ettiği birçok işler vardır. Memleketini seven ve ona sahip olduğunu duyan millet efradına yaraşan vazifelerden biri de bu işlerde hükûmete zahir olmaktır.

Maddî olsun, manevî olsun hükûmetin millet efradına tahmil ettiği ve yahut millet efradının memleket iyiliğine yarayacak bir işi yapmayı kabul eylediği halde onu yapmaması, atlatması bazı düşüncesizlerce kurnazlık sayılır.

Bilelim ki bu; açık ve tam manasıyla kendi kendini aldatmaktır.

Hükûmetin hususiyle şu iktisat sıkıntısı içinde pek çok ve mühim işler arasında her hangi bir sebeple olursa olsun doğrudan doğruya meşgul olmadığı veya olmak istemediği bir sahada yapılacak ve kolaylıkla semere alınacak işler arasında Reşî Galip Bey merhumun not defterlerinde tesadüf ettiğim (Ziyaretçi hemşireler) meselesi bu kabil teşebbüsler sırasında başa geçecek ve yapılabilecek bir iştir. Filhakika bilgililerimiz, varlıklarımız kendilerini yormadan biraz bu işle meşgul

olsalar az bir zaman içinde bunun semereleri görülür ve çocuklarımız daha görbüz yetişir.

Muhterem Hanımefendiler;

Size teklifim yapılmıyacak bir şey değildir. Basitliğini görerek bundan ne çıkar demeyiniz. Haftanın mukannen günlerinde birbirlerinizin çaylarına gidiyor, ahbapça konuşuyor, saatlerce hasbıhal ediyorsunuz. Bu saatler süren hasbıhallarınızdan vaktinizin bir küçük kısmını, mese-lâ: haftada bir saatinizi hastahanelerde, yahut açtıracığınız hasta bakıcı kurslarına hasretseniz ve onda mümarese peyda ettikten sonra bulunduğunuz şehirlerin fakirlerini tahkik ve tesbit ettikten sonra onların evini ziyaret eyleseniz, onlara öğüt verseniz çocuk büyütmeyi, bakmayı, ev temizlemeyi, hastalıktan korunmayı öğretseniz bu hizmetler sizin ne şıklığınıza, ne de asriliğinize halel getirir? Şu ufacık hizmetiniz memlekette okadar büyük bir tesir husule getirir ki şimdiye kadar sizi anlamıyan, çekemiyen bir kısım insanlar sizin bu asrilik hayatınız haricinde fedakârlığınızı, şefkatinizi görerek daha ziyade hürmet-kârınız olur ve hem hastabakıcılık dersi öğrenen bir zevce ve ya bir ana ve ya bir hemşire ıycabı halinde aldığı derslerden mülhem olarak en yakın akrabasına ve bizzat kendi çocuğuna daha faydalı surette bakmazmı?

Ben, Reşit Galip merhumun notlarını okurken bu ufacık hizmetten millete ne kadar büyük faydalar temin edileceğine kanaat getirdim ve bu büyük ölünün önünde tekrar hürmetle eyildim.

Ankârada bundan iki sene evvel bazı hanımlarımız hastabakıcılık dersi almak üzere Cemiyetimize müracaat etmişler, yazılmışlar ve Cemiyetimiz de kendi konferans salonunu bu derslere hasretmiş ve mütehas-sıs doktor Hamit Osman Beyefendiye rica ederek vaktinin bir kısmını buna hasretmesi için muvafakatini almıştı. Maalesef yazılan yirmi yirmibeş hanımdan ancak üç tanesi randevu gününde derse gelmişler, diğerleri ise ya henüz uyanmadıkları veya bir yere gitmek veya ahbap-larının çayını ihmal edememek özrile bu hayırlı işi neticesiz bırakmış-lardı. Gönül isterki bu defa olsun bizzat hanımefendiler bir teşebbüs al-sınlar ve ciddi olarak çalışsınlar ve bilâmazeret derse gelmeyenlerden Hilâliahmer ve Himayeietfal lehine nakdi bir ceza vererek bu suretle de olsun bu Cemiyetlere yardımda bulunsalar. Avrupanın asil tanılan, yahut servet içinde yüzen kadınları bu işleri kendilerine vazife edin-mişlerdir. Bu muhterem kadınların her hafta ziyaret ettikleri fakirleri vardır. Onlarla meşgul olurlar. Sizden para değil, yalnız öğüt istiyoruz. Bilgisizlik yüzünden bu memlekette üfürük ve ev ilâcı kurbanlarının adedini bir kerre gözünüzün önüne koyun. Ve çalıştığınız taktirde kur-taracağınız, hayata atacağınız bu insanların sizin manevî evlatlarınız olduğunu duyarak iftihar etmez misiniz? Bu iş için cemiyet kurma, reis, kasadar, kâtip intihap etmiye lüzum yok. Lüzumu olan şey hafta-pızın bir saatini bu işe hasredip kurslara muntazaman devam etmeniz ve kursların nihayetinde de bilgisizlere öğrendiklerinizi öğüt halinde ver-meniz, gezmeniz ve bunu kendinize bir iş edinmenizdir. Kadınlık yalnız süs değildir. Onun en mümeyyiz sıfatı şefkattir. Hangi süs ve hangi çay sohbeti - dedi kodu demiyorum - Bu şefkatin yerini tutar.

Çocuk Korumanın Ehemmiyeti

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi
Profesörlerinden Dr. İhsan Hilmi Bey
tarafından.

Gerçi zamanı kadimde müdevven olarak etfal namile bir ilim yoktur. Fakat milattan 15 asır evvele ait olarak Mısırdaki bulunan Papiros Ebers denilen risalede bile çocuklara dair bir takım istitratlar bulunmuştur; eski Yahudilerin, Çinlilerin Hintlilerin, Romanın, Yunanın meşhur hekimlerinin eserlerinde de tedavi ve araz kabilinden etfale ait bazı malumata tesadüf edilmiştir.

Bu sıralarda türk hekimlerinden Razi ve İbnisinan'ın bilhassa perhizlerinden, çiçek ve kızamığın teşhisi tefrikinden bahseden kitapları ta orta devre kadar gelmiş ve o zamanda da muteber tutulmuştur; çünkü orta devirde her şeyde olduğu gibi tababete de bir tevakkuf arız olmuştur.

Ancak 15 inci asrın nihayetlerine doğru tababetin içadi bir kaç yeni kitap neşrine vesile olmuştur.

17 ve 18 inci asırda Glisson tarafından yazılan etfal kitabı bazı cihetlerce şimdi bile muteber sayılabilir. Termometrenin, mikroskopun icadı, ortaya teşrihi marazinin girmesi, hastalıkların daha fenni bir surette mütalaalarına sebep olmuştur.

Emrazi etfalın asriliği fransız ihtilâli ile başlar. O ihtilalin kanlı zemininde etfal ilmi de büyümeğe başlamıştır.

Yazılan kitaplar gittikçe çoğalmış, kitapları mecmualar (1793 de ilki) takip etmiş, ve artık tüberkülin, difteri seromu, kızamuk ve poliomielite serumları, rahitis esbap ve tedavisindeki yeni malumat, vitaminler ve saire gibi yepyeni meseleler ortaya çıkararak etfal ilmini hem tenvir etmiş ve hem de zenginleştirmiştir.

Bu sırada hocam Czerny'nin o vakte kadar muhtelif isimlerle ve ayrı ayrı baplarda mütalaa edilen mide-bağırsak bozukluklarını ve büneyi nethaviyeyi birer ayrı bahis olarak zikre değer.

İşte böylece etfal ilmi "moderne" bir tarzda ortaya çıkmış ve içinden de ayrı ayrı bir kaç şubeye ayrılmıştır: Süt çocukluğu, ferdi çocuk hıfzıssıhhati, içtimai püerikültür bu cümledendir.

İnsan yavrusunun adına çocuk denir. Bu bir devreyi ihtiva eder ki, doğumdan bülüğa kadar olan zamana tahsis olunmuştur.

Doğduğu vakit 50 santim boyunda ve ancak 3 kilo ağırlığında olan bu mahluk bülüğu tamamladığı zaman boyunu 3 misline ve ağırlığını ise 15 misline çıkarmıştır.

Yer yüzünde yaşayan canlıların en başında bulunup onların hepsine boyun eğdiren insanın yavrusu diğer hayvan yavrularına nazaran pek geri olarak doğar. Her canlı doğan veya yumurtadan çıkan hayvan yavrusu doğduğundan hemen sonra annesi, hemcinsi gibi gezer, yürür, yüzer, hulâsa sonraki hayatına ait hareketlerle oldukça mütekâmil bir mevcudiyet gösterir. Buna mukabil insan yavrusu bu tekemmül hallerinden uzak bir seviyede kalmıştır.

Doğduğu zamanki halile sonraki derecei tekemmülü arasında pek bariz farklar gösteren, tabiri diğerle tekâmül sahasında pek uzak ve uzun mesafeler katetmeğe mecbur olan bir tek canlı vardır, ve o da insandır.

Böyle aciz bir mahluku başı boş bırakmak bilhassa ilk devirlerde insanlık ile telif edilemediği gibi kabil de değildir. O halde çocuk vesa-yete muhtaçtır. Onun vasileri ona en yakın olan anası ile babasıdır. Bunlar onu büyütecekler, besleyecekler, sıcaktan soğuktan ve hastalıklardan koruyacaklar, yani dahili ve harici bir çok müessirata karşı müdafaa edeceklerdir.

Çocukluğun, yeni doğmuş çocuk, süt çocuğu, küçük çocuk, oyun çocuğu ve mektep çocuğu gibi atlarla anılan bellibaşlı devirlerinde bu bakım yalnız ana ve baba tarafından evde yapılmakla kalmayıp, bunlarla beraber mürebbi, muallim, hekim gibi başka insanlar tarafından tamamlanır. Demek ki, çocuk bakımında onun terbiyesi, tahsili, talimi, onu hastalıklardan koruma, hastalıkları savma da dahildir. Zaten tababetin her şubesinde olduğu gibi çocuk hekimliğinin de iki cephesi vardır: koruma savma.

Nitekim, çocuk doğar doğmaz Credé yapmak, ona BCG tatbik etmek onu çiçeğe karşı aşılama, lüzumunda takim edilmiş süt vermek, küçük çocukların oynaması için bahçelerde yer ayırmak, kardeşleri hasta olunca onu ayırmak, mekteplerde diş muayeneleri yaptırmak, çorba vermek, tatillerde seyahatlar tertip etmek, kamplar kurmak bu cümledendir. Bilhassa sanayi memleketlerinde açılan "Crèche," ve "pouponnière," ler, alil çocuklar yurtları, çocuk bahçeleri, çocuk mahkemeleri ve saire gibi bir çok isimlerle anılan teşkilât ve tesisat hep çocuk bakımına ve vika-yesine aittir. Bunların hiç biri ihmal edilemez; her birinin kendine göre ehemmiyeti ve mevkiî vardır. Bu gibi teşekküller ve nizamlar birbirine yapışık bir zincirdir. Aradan bir parçasının kopması onun tamlığını bozar ve çocuğu bir girdaba düşürür.

Çocuk hekimliğinin bu kısmı "puericulture," ismi ile ayrı bir iş olmuştur. Bu şube eskiden başlı başına duramazken, son 30 sene, bilhassa harp ve harptan sonraki şeraiti hayatiye ve iktisadiye bunu büyüttü. Dünyada ancak ihtiyacın doğurduğu işler payidar olur, diğerleri ise "luxe," namı altında anılır ve muvakkattirler. Ancak mahdut bir zaman için mevcudiyet gösterebilirler. "Puericulture," ü de bir ihtiyaç

doğurmuştur, ve bu şube günden güne her yerde daha esaslı bir surette kök salmakla ve kültürle beraber yürümektedir.

..

Eskiden halk, çocuk vikaye ve bakımını bilmezdi, çocuk hasta olunca ancak hekim önüne getirilirdi. Çocuğun daha ziyade had bir hastalığı, meselâ ateşi, ishali, sancısı, bağırması, huysuzluğu, nihayet etrafı için bir yük olması onu hekim önüne getirirdi. Şimdi ise, böyle değildir. Kültür ile mütenasip olarak her memlekette sağlam çocuk için açılmış sıhhi müesseseler vardır. Çocuklar buralara neşvünümasının tetkiki için getirilir, hekimin gözü önünden geçirilir, büyümesinin iyi ve doğru olup olmadığı hakkında malumat alınır, eğer iyi bir besleme yolu tutulmadı ise onun düzeltilmesi için neler lâzım olduğu hakkında tavsiyelerde bulunulur, ve böylece çocuk - yaşına ve haline göre - bir kaç ayda bir, fakat muayyen zamanlarda hekim önüne getirilir. Avrupada böyle sağlam çocuklar için açılmış müessiseler her vilâyette yüzlerce denecek kadar çoktur.

Demek ki, çocuk koruma ve bakımı çocuk teşfiyesinden ziyade bir yer tutmuştur. Esasen hayatın ancak çocukluk devresindedir ki bakım, hastalık savmasından daha mühimdir, ve bu hal çocuk ne kadar küçük ise o nisbette daha calibi dikkattir.

Tababette bir kaide vardır: malûmdur ki biz hastalığı değil, hastayı tedavi ederiz. Bu, sanki çocukluk devresinde yüzdeyüz kuvvetini muhafaza etmiş bir sözdür. Yani çocukta şahsi mütalaa çok mühimdir. Bir çocuğun yakalandığı her hangi bir hastalık karşısında hekimin henüz bir teşhise vasil olmayıp tedavi arazi tatbik ettiğini veyahut o hastalığı savmak için kimyevi hiç bir tedavi tatbik etmediğini tasavvur etsek, eğer o hekim çocuğun yiyeceğini, içeceğini iyi tanzim ederse, yine hastalığın saçılması babından yarından fazla muvaffakiyet kazanmış olur.

Şaşılacak şeydir: her kes sahibi olduğu her şeyi, meselâ bahçesini, evini, fabrikasını, atını, ineğini arasıra bir mütehassısa bahçevana, mimara, makiniste, baytara göstererek onların iyi işleyip işlemediklerini, tamire muhtaç olup olmadıklarını bilmek, anlamak ister. Fakat baba olduktan sonra çocuğunu, en kıymetli malını, arasıra mütehassısa gösteren kaç erkek vardır? Çocuğun iyi olup olmadığını anlamak için sıhhatinin bozulmasını beklemek lâzım mı? Bir çok defalar ebeveyn bizleri her hangi bir hastalığının savulması için getirilen çocukların büyümelerinin de yolunda olup olmadığı hususunda istizan etmektedir. Arada sıhhate ait sorulan bu gibi suallerin hastalık hengâmesinde sorulması ve çocuğun hastalandığını beklemeden hekim önüne getirilmesi lâzımdır.

Hekim hasta bir çocuk muvacehesinde yalnız o hastalığı eyi etmeğe

uğraşır; neşvünümayı tashih ondan sonra düşünülecektir. Hekimin “ çocuğunuz bu hastalığı geçirdikten sonra tekrar getiriniz ” demesine pek az ebeveyn cevap vermektedir; hatta polikliniklerde bile. Muayene fişlerimizi tetkikimiz bize bu sözü söylemektedir. Ya neşvünümasını takip etmek, ve yahut her hangi had veya müzmin hastalığını savmak için ısmarladığımız çocuklar bize pek gayrimuntazam getirilmektedir. Burada ebeveyn ihmali mevzuubahistir.

Çocuk himayesinde en birinci esas bu gibi ihmali görülen ebeveyni yola getirmektir. Buun için de içtimai teşkilâta lüzum vardır. Ziyaretçi hemşireler işte bu ihtiyacın mahsulü olarak doğmuştur.

Şurasını unutmamalı ki, en ziyade ölüm hastalığı ihmal edilen veya edende ve kendisinde o hastalığın bulunmadığı kanaatini edinmiş olanlarda olur. Vaki tababetin ehemmiyeti buradadır. Biliriz ki, bir hastalığın tedavisine ne kadar erken başlanırsa, muvaffakiyet te o nispette ziyade olur. İşte çocuk hastalıklarında ve ölümlerinde de böyledir. Biz çocuğu ne kadar sık görürsek, yani hasta olmamasına ne kadar dikkat edersek, onun hastalanma şansı da, ölüm musibeti de o kadar az olur. Çocuk hekimliğinde vıkayenin ehemmiyeti bu kadar büyüktür.

Çocuklarda görülen her şeyi gayri tabii sanılsın sanılmasın hekime göstermelidir. Belki o tabii sanılan şey büyük bir hastalığın başlangıcıdır.

Bundan başka, çocuklarda fizyolojik neşvünümanın yolunda olup olmadığını bilmek de mühimdir. On iki ayını bitirmiş bir çocuğun hala yürümemesi, dişlerinin çıkmamış olması, bingıldığın elân açık oluşu ona ne nazar değmesinin ne de irsi olan bir takım hallerdendir. Bu neşvünüma gecikmesi başlı başına bir hastalıktır, ve bunları avamın bulup çıkarabilmesi oldukça müşküldür.

Bunun için ilk yaşta bulunan çocukların her ay hekime gösterilmesi kaidesi konmuştur. Bu kaideye tebaiyet ederek süt çocuğunu her ay bakım yerlerine getirmeği ihmal etmemelidir. Kimbilir, belki henüz farkına varılmıyan her hangi bir hastalığın başlangıcında bulunuyoruz.

İlk yaştaki bir çocuğun neşvünümasının gecikmesi ekseriya gıda sebeplerdendir. Bize müracaat eden annelerin hemen hepsi - sanki söz birliği etmişler gibi, şunu söylemektedirler: “ Çocuğum altı ayına kadar çok iyi idi, yanakları pembe neşeli uykusu muntazamdı. Ondan sonra gittikçe bozulmağa başladı, iştahının olmasına, mide ve bağırsaklarının iyi işlemesine rağmen sararıp soldu, ve bu hali buldu. “ Biz bu sözleri tahlil edersek ve işin künhüne vakıf olursak, o vakit hatanın çocuğa vakti geldikten sonra dahi, mütemmim gıdalar denilen mamaların verilmemiş olduğu neticesine varırız. Bu misalleri çoğaltmak kolaydır. Demekki çocuk anemilerinin, atrofilerinin, hipotrofilerinin raşitizmlerinin sebebini gıdada aramak lâzımdır. Bu da, çocuğun her ay hekime göstermeleri sayesinde olur.

Çocuğu - ilk senelerde olsun - hekime sıklık göstermenin en büyük faydası, bu gibi yolunda büyüyen gürbüz çocukların ilk sene içinde hasta olmamalarıdır. Malûmdur ki, has olan intanlardan bir kaçına karşı çocukta, hayatı dahili rahimde iken meşime vasıtası ile alınma neticesi bir muafiyet vardır. Fakat bununla beraber çocuk bir çok gayri has intanlara maruzdur. Çocuğun uzviyetinin kimyeviyet ve hayatıyeti bu gibi gayri has intanlar onü pek müstait kılacak surettedir. Biliriz ki, çocuk vücudünün suyu pek çoktur; kanın şekeri ve kaleviyeti de mikropların çoğalmasını kolaylaştıracak bir derecedir,

İlk yaşlarını hastaliksız geçiren çocuklar sonradan da pek az hasta olurlar, ve bunlara gelen hastalıklar pekte hafif geçer. Hastalıklı kâhillerin bir çoğu küçük yaşlarda hastalanmış olanlardır. Meselâ: bağırsakları ufak bir sebeple bozulan bir genç küçük yaşta bir tağdiye teşevvüşü geçirmiştir. En az bir hava değişmesine şiddetli bir bronşitle cevap veren bir mektep çocuğu ilk senesi içinde bir bronko - pnömoni geçirendir. O halde çocuğu ilk yaşı için hasta etmemeğe uğraşmak onun hayatını sihatli geçirmesi için de lâzımdır.

Ne ekilirse o biçilir. Bunun en güzel misali çocuk ile onun kâhillik devresindeki büyümüş halidir. Bir insanın çocukluk zamanında nasıl beslendiği, hangi ve ne gibi hastalıklara uğradığı, nasıl terbiye gördüğü, onun hareketlerine, yüzüne, içine, muhitine bakmakla derhal anlaşılır. Çocukluğunu iyi geçirmemiş olan büyükler o zamanda yapılan hataların maddi ve manevi cezasını bütün ömürlerinde çekeceklerdir. İlk yaşını hastaliksız geçirenlerin atisi ise parlak olacak ve onlar hayatlarını sihatli geçireceklerdir. Yüzde yüz vahdette bir insana malik olmak için çocuğa ilk yaşta iyi bakmak lâzımdır.

Yalnız kalan bir ana çocuk bakımı hususunda yanlış yollara sapabilir. Onu yalnız bırakmamak, onu irşat etmek lâzımdır. Bu, evvel emirde babaya, ebeye, hemşireye ve hekime aittir. Bir anayı komşuların yanlış tavsiyelerinden sakındırmak, onu doğru yola getirmek, çocuğu kurtarmak noktasından pek mühimdir. Başta pek hafif denen bir çok hastalıklar, tutulan yanlış yol neticesi; bir kaç gün içinde en şiddetli ihtilatlar yapabilirler, ve bu yanlışlık vergisi de ekseriya çocuğun hayatı ile ödenir.

Mezarlıklara girdiğimiz zaman etrafımıza bakarsak, orada büyük kadar çok küçük mezarlıklar görürüz. Sokaktan geçen tabutların boyları kısa olonları veya bekçi kucağında bir tahta üzerine uzatılmış, kıymetli şallara sarılı daha kıymetli vücutlar, cesetler daha çoktur.

Hastanelerin vefiyat cetvellerini yokluyalım: küçük yaştakilere ait olan koğuşlardan ne kadar da çok ölü çıkıyor. Poliklinikleri ele alalım bir kadının ne kadar çok çocuğu olmuş, fakat maalesef elinde ne kadar azı kalmış. Bu münasebetle, Şişli Çocuk hastanesinde yaptığımız şu istatistik şayanı dikkattir.

Polikliniklere gelen 973 anne 3151 çocuk doğurmuş, bunun 2359'u sağ, 792 si ölmüştür. Bir anneye vasatı olarak 3,23 çocuk düşüyor. Bunun 2,42 si (3/4) sağ, 0,1 ri (1/4) ölüdür. Bu ölen çocukların hangi yaşlarda öldükleri şöyledir :

Çocukluk zamanında

0 - 1	yaşta ölüm	408	olup	ölenlerin	51,49 %	ını	teşkil	ediyor.
1 - 2	" "	140	" "	" "	17,67 %	" "	" "	" "
2 - 3	" "	100	" "	" "	12,62 %	" "	" "	" "
3 - 4	" "	51	" "	" "	6,44 %	" "	" "	" "
4 - 5	" "	28	" "	" "	3,53 %	" "	" "	" "
[*] 5 - 6	" "	31	" "	" "	3,9 %	" "	" "	" "
7 - 8	" "	10	" "	" "	1,2 %	" "	" "	" "
8 - 9	" "	2	" "	" "	0,25 %	" "	" "	" "
9 - 10	" "	2	" "	" "	0,25 %	" "	" "	" "
10 - 16	" "	17	" "	" "	2,26 %	" "	" "	" "

(Bu son altı yaşta ölenlerin mecmuu 17 olduğuna göre. beher yaşa 0,378 ölüm isabet etmektedir).

O halde, 0 - 16 yaşlar arasındaki ölüm miktarı 792 olduğuna göre bunun 408 i yani 51,49 u ilk sene içinde ölmüştür.

Akıllara korku veren bu rakamlar karşısında vefiyatı etfala man olacak tedbirlerin ehemmiyeti tebarüz etmektedir.

Eskiden daha müthiş bir yekûna baliğ olan çocuk ölümü son asırda azalmağa yüz tuttu; istikbalin seneleri bize bu iyi yolda daha emin yerler hazırlamaktadır.

Lâtin harflerinin kabulü bizde çocuk ölümünü azaltmıştır. Eski arap harflerinin okuma ve yazmadaki güçlüğü sebebiyle o zamana kadar ilk mektebe birkaç sene devam etmiş olmasına rağmen okumamış ve yazmamış olan anneler, babalar, yeni Türk harflerinin kabulünden sonra gözlerini açtılar. Hükûmeti Cümhuriyenin hemen her yerde açtığı halk mekteplerine girerek yazma ve okumayı pep kolayca öğrendiler. Bu hal yalnız bir süsten ibaret kalmadı. Onlar okumalarına deyam ettiler ve faydalı birçok şeyler öğrendiler. Dünyaya bakan gözlerinin ufku büyüdü.

[*] 6 - 7 yaşta ölüm 3 olup % 0,39 unu teşkil ediyor.

Bu meyanda çocuklarını da daha başka bir gözle görmeye başladılar. Münevver bir annenin bakışı ile cahil bir annenin bakımı arasında şüphesizki bir fark vardır. Herkesin gözü bir olmasına rağmen, tabiata bakış bile insana göre değişir. Meselâ manzarası güzel bir yere çıkıp da etrafa bakanların her biri o manzarayı kendine göre tefsir eder. Herhangi bir yeşillığe bir ressamın bakışı ile bir çiğcinin bakışı arasına fark vardır. Bunun gibi okumuş bir annenin çocuğuna bakması daha yolunda olur. İşte okumadan ettiğimiz bir istifade de budur.

Çocuğa verilen ehemmiyet o memleketin medeniyeti ile muvazidir. Padişahlık devrinde çocuğun ehemmiyeti olmaması o devirlerin her halde şayani arzu zamanlar olmadığına delildir.

Cumhuriyet kurulu çocuk hususunda atılan adımlar dev adımı denecek kadardır. Burada Sıhhat ve Maarif Vekâletlerinin kurdukları binalar zikre değer. Sıhhat Vekâletinin adına takılan içtimai muavenet kelimesi bir süsten ibaret değildir. Doğum evleri, çocuk bakım yuvaları, kreşler, dispanserler, çok çocuklulara yardım, Maarif Vekâletinin kız mekteplerinde çocuk bakımına ait dersler ihdas etmesi ve bu dersin sonradan muallim, ebe ve küçük sıhhiye memurları mekteplerinde de okutulması, fakir çocuklara yemeh verme, gezintiler, kamplar, yeniden bir çok mektep hekimlikleri, sıhhat müfettişlikleri ihdası, bundan başka Himaye-i Etfal Cemiyetinin teşekkülü ve onun da ağışuna bir çok çocukları toplaması zikre şayandır. Bu suretle bir mesnete muhtaç olan çocuk için yalnız annenin ve babanın kucağı değil, onlarla beraber ve bazı sahalarda hatta onlardan ziyade çalışan Devlet müesseseleri vardır.

Çocuk deyince akla çocuk hekiminin gelmemesi kabil değildir. Hekim kelimesi hastalıkla müradif sanılır. Fakat çocuklukta hekim onun yalnız hastalığına değil, sağlığında da ağza alınacak bir şahsiyettir.

Eskiden hekim belki ağlayan, bağırان çocukları azarlardı. Fakat hiç şüphesiz onu muayene ettikten sonra ellerini yıkardı. Şimdi ki modern çocuk hekimliği ise, tatlı sözle, arkadaşlıkla onun göynünü almak ister ve ona dokunmadan evvel ellerini yıkar. Aradaki farkı şu bir misalde izah etmek kâfidir.

O halde demek oluyorki, çocuk ilmi bu son senelerde kendisine her memlekette bir mevki temin etmiştir. İşte buna yeni üniversitemizde de bir yer verilmiş, ve yeniden çocuk hastalıkları ve bakımı diye bir kürsü tesis edilmiştir. Dünyaya ölülür hakimdir diyen eski cümlelerin yanına vatanın istikbali çocukların elindedir diye bir fıkra ilâvesi hiç de yanlış olmasa gerektir.

Millî nüfus siyaseti

İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi
kadın hastalıkları ve doğum profesörü Dr. Lippmann tarafından.

Büyük bir memlekette nüfus az olursa, o memleketin terekkesi ve istikbalile alâkadar olanların vazife ve endişeleri şundan ibarettir: Elde bulunan bütün vasıtalarla, kadınların doğum kabiliyetlerini ve doğurmak arzularını himayeye etmek.

Türkiye ile Almanyanın nüfus kesafetini adetlerle mukayese edelim.

Almanya, 470,665 kilometre murabbai toprak üstünde, yuvarlak hesabla 63 milyon nüfusa maliktir. Türkiye ise, 762,736 kilometre murabbai arazisile Almanyadan çok büyük olduğu halde 15 milyon nüfusu vardır.

Türkiyeyi tanımak saadetine nail olanlardan, yalnız bu günkü Türkiyeyi değil, senelerce evvelki Türkiyeyi tanıyanlar ne yaptığını ve ne yapacağını bilen kudrdtli bir rehberliğin idaresi altında, bugün her sahada meydana getirilmiş olan terakkilere hayran kalmamaları mümkün olamaz.

Kültür sahasındaki yeni hareketlerin ve kültürü dünyanın takdir edeceği bir seviyeye çıkarmak arzusunun bariz tecellisi, İstanbul Üniversitesinin yeniden tesisidir.

Lâkin Üniversitenin vazifesi, yalnız eline tevdi edilen gençlerin bilgilerini çoğaltmak istikbale itimat iradelerini kuvvetlendirmek veya hıfzıssıha usûllerini yerleştirmek değildir.

Üniversite, aynı zamanda, istikbaline emin olan her devletin en mühim meselesini, yeni millî siyasetini dikkatli ve gayesini bilir bir çalışma ile tetkik etmek vazifesile mükelleftir.

Her devletin, son tahlilde, hem biolojik hem ahlâkî mansile, kadınlarının kucağına tevdi edilmiştir. kadın ve çocuğun hıfzıssıhasına yardım eden her tedbir halkın ve devletin saadetini temin eder.

Şark hakkındaki alâkadar (Şark divânı) adlı şiir mecmuasile meşhur olan büyük şair hakimimiz GOETHE, doğduğu zaman, azkalsın orada hazır bulunan fena bir ebenin liyakatsizliğine kurban gidiyordu. Bu vakadan sonra Frankfort' da ebe tedrisatı islâh edildi.

Fransa, Almanya, İtalya gibi istikbali yaratmak iradesi kuvvetli olan devletler, anne ve çocuğa ait tedbirleri nümune sayılacak yüksek bir seviyeye getirmişlerdir.

Bu memleketlerde, loğusalık hümmasından ölüm azalmaktadır. süt çocuklarına ait bakım teşkilâtı yalnız hayatın ilk aylarına inhisar etmiyor: içtimai yardım, büyüyen çocukları, sıhhatlerinin tehlikeye düşürülmesi ihtimalinin azaldığı yaşlyra kadar takip ediliyor.

Tenasulî hastalıklar hakkında. halkın uyandırılması da bu çalışmalara elele gidiyor. Bu hastalıklar, kadın ve erkeğin çocuk yapmak kabiliyetini bozarak, netice itibarile nüfus adedi üstünde erkekleri öldüren muharebelerden daha fena tesir etmektedir. işte bütün bu meseleler, genç istanbul üniversitesine emniyet edilmiştir. Genç talebemizin hayrete şayan canlılığı ve nümune yapılmağa lâyık çalışkanlığı bu meselenin halli için mükemmel bir zemin teşkil etmektedir.

Lâkin, nasıl dinî merasim ancak muvafık ve kubbeli binalarda kalplere tesir ediyorsa, bunun gibi devletin saadet ve istikbalî namına çocuk ve anneye yapılacak yardımlarda ancak talebe ve ebelerin tedrisini mükemmel surette temin edecek imkânların ve teşkilâtın tanzimile mümkündür.

Bu günün en güzel hastahanesi, Ankarada Sıhhat vekâletinin yaptırdığı hastahanedir.

İşte bizde böyle çocuk ve anneye lâyık bir yere mühtacız. Aynı zamanda, orada halk kütlesini, halk hıfzıssıhası esasları hakkında aydınlatacak dersler verilmelidir. Bu sahada yapılacak her masraf kadîn ve çocukların sıhhatine yardım ederek, yani istikbal ve tekâmülü temin ederek kendi kendisini öğretir.

Böyle bir hastahane, anne ve çocuğa gayesini bilir bir yardımın ve böylece millî gayeye faydalı çalışmaların merkezi olmalıdır.

Genç hekimler, burada nazari ve ameli sahalarda emniyetli bir bilgi ile yetişecekler, çıkacaklar, ve anadolunun her tarafında, en uzak köşelerinde, anne ve çocuğa en müşkül dakikalarında, faydalı yardımlarda bulunacaklardır.

Yine burada ciddî bir tarzda ebeler yetiştirilecek ve bunlar loğusalık hümmasından korunmak gibi mühim bir bilgi ve birde zor işlerde hekim yardımını geç olarak değil, vakti zamanile istemesi öğretilenektir. Yine burada, tertip edilecek kolleksizonlarla büyük bir halk kütlesi, doğum ve loğsalığın ve fena hıfzıssıhhanın tehlikeleri hakkında yani hayat ve istikbalî kuvvetlendirecek çareler hakkında aydınlatılacaklardır.

En müşkül buhran zamanlarında kendisinde böyle bir kültür hareketi yapmak irade ve kudretini bulan Türkiye, istikbalinin annelerini kucağında olduğu şuurle, elbetde bu sahada da mîlletlerin ön safına geçecektir.

Ak Ciğer Vereminin Cerrahî Tedavisi

Profesör Dr. Nissen

Ak ciğer veremine müptelâ şahısların büyük bir kısmı iklim ve ilâç tedavisi, iyi gıda ve müsait sıhhi şerait altında bakılma sayesinde şifa bulabilirlerse de bir çoğu da bütün muhafazakâr tedavi vasıtalarının tatbikine rağmen, yahut hastalığın pek ilerlemiş olduğu bir devrede tedavi altına alınmaları dolayısıyla zikredilen bu muhafazakâr usuller müessir olamaz, ve hastalığın terakkisine mani olunamaz. Ciğerin bir parçası tüberküloz basillerinin hücumu ile harap olup öksürükle harice atılır ve buralarda içerisi cerrahat, ensice döküntülerile dolu boşluklar teşekkül eder ki biz bunlara kehf (caverne) ismini veriyoruz.

Kehiflerin teşekkülü hastalığın şifa meyli üzerinde fevkalâde fena tesir yapar. Kehifler, ciğerin sağlam kısımlarını ve diğer iç uzuvlarımızı (hançere, barsak) mütemadiyen intana maruz bırakan basillerin toplantı yerleridir. Bundan başka, bu hastalar civarlarındaki sağlam şahıslara, bilhassa çocuklar için tehlikeli intan menbalarıdır.

Büyükçe kehflerin kendi kendine şifa bulmaları ihtimali nadirdir. Bu sebeple hiç bir zaman bu ihtimali hesaba katmak doğru olmaz. Buna mukabil İtalyan doktoru « Forlanini »nin suni "Pneumothorax", namile ortaya attığı basit bir ameliyat, hastalığın şifası üzerinde pek müessir bir amil oldu. Bu ameliyatta gaye, hasta olan ciğer kısmının küçültülmesi ve hareketsiz bir hale getirilmesidir. Bu sayede kehfler büzülür ve iyi olurlar. Suni "Pneumothorax",in tatbik tekniğini anlamak için ciğer sathını ve sadr cidarını örten "Plevra", vüreykaları arasında gayet dar bir boşluğun bulunduğunu bilmek lâzımdır. İşte buraya dikkatle sokulan hususî bir iğne vasıtasile hava sevk edilir, ve Plevra vüreykaları yekdiğerinden ayrılarak ciğer sadr cidarından uzaklaştırılır. Bu suretle, ciğer dahilinde içerleri cerahatle dolu kehfler büzülür, cidarları bir kaç ay zarfında husule gelen nesci nedbî vasıtasile birbirleriyle yapışarak kehf tamamen zail olur ve intan minrakı da söner.

Şifadan sonra, plevra boşluğuna hava sevk edilmezse ciğer tekrar eski büyüklüğünü ve sağlam zamandaki faaliyetini yeniden kazanır.

“ Forlanini „nin bu pek faydalı ameliyesi maatteessüf ancak bazı kehf vakalarında tatbik edilebilir. Bir çok hastalarda derunî iltihap neticesi iki plevra vüreykasını yekdiğerile yapıştıran iltisaklar husule gelir ki, bu hal plevra boşluğuna hava sevkedilmesine imkân bırakmaz. Hasta ciğer bu yapıştıracı netbî elyaf vasıtasile hemen sadr cidarına kadar çekilmiştir. İşte, bu gibi ahvalde azâmî sadır cidarını müteharrik bir hale getirmek suretile ciğerin büzülmesi kabil olabilir. Maksada ermek için müteaddit kaburga kemiklerinden birer parça kesmek ve sadır boşluğunu daraltmak lâzımdır. « Thoraxoplastik » adını verdiğimiz bu ameliyat sayesinde, suni pneumothorax gibi binlerce hastanın şıfası temin edilmiştir. Ameliyata müsait olan hastaları seçmek hususunda günden güne artan tecrübeler, tekniğin basitleştirilmesi sayesinde bizzat ameliyattan doğabilecek tehlikelerin pek azaltılmasına muvaffak olunmuştur. « Sauerbruch »un kliniğinde 8 sene zarfında yaptığımız 700 kadar ameliyatta sebebi doğrudan doğruya veya dolayısıyla ameliyata bağlanabilecek vefiyat adedinin nispeti $\% 7.7$ dir. Tabii hastalarımızın, mukavemetleri fevkalâde azalmış ağır tüberküloz vakaları nazarı dikkate almak lâzımdır. $\% 26.3$ de ameliyat kâfi d. recede müsmir olmadı.

Bu hastalar, ameliyattan sonra da basili havi balgam çıkarmakta devam ettiler. Buna mukabil $\% 66$ sı yeniden faal hayata atılabilecek bir sıhhat iktisap ettiler. Artık basil çıkarmaz oldular. Ameliyat yapılmadığı takdirde ölecekleri hemen muhakkak olan bu hastaların tekrar çalışma hayatına girebilmeleri ameliyatın pek kıymetli netice verebildiğini gösteriyor.

Tabiidir ki, kesilen kaburgaların adedi, hastalığın vüsat ve şümulüne Tabidir. Çok defa kehfın işgal ettiği ciğer zirvesini ihata eden kaburga halkasını kesmek kâfi gelir. Hatta bazı defa - bilhassa ciğerin alt füssundaki kehflerde kemiklere dokunmıyarak yalnız hicabıhaciz sinirinin kesilmesile iktifa edilebilir. Boyunda muayyen olan teşrihi nahiyede yapılan ufak bir şakle bu sinire vasıl olunabilir. Sinirin kesilmesi hicabıhacizin felcini ve bu suretle mefluç hicap yukarı kalkarak ciğerin alt kısmının istenildiği veçhile büzülmesini intaç eder.

Daha bir noktanın izah edilmesi lâzımdır; eğer vası mikyasta kaburgaların kesilmesine mecburiyet görüldüğü ahvalde, vücudun harici şeklinde dikkati calip bir değişiklik husule gelir.

Ciğer vereminde cerrahî tedavi usulünün hasta insanlara getirmiş

olduğu büyük terakkî iki sahada istifade temin eder. Müsmir müdahalenin hastanın sıhhatini iade etmesine ilâveten pek mühim olan içtimaî faydadır. Hemen daima hayatın en faal bir devresinde bu uzun hastalığa musap olanlar sık sık yapmak mecburiyetinde oldukları kürler dolayısıyla ailelerinden ve kazançlarından uzak yaşamağa mecbur olurlar. Tedavi masrafına zamimeten kazanç kabiliyetinin zevali bittabi gerek şahsî ve gerekse millî servet ve vesaitin zararını intaç eder.

Ameliyatın temin ettiği seri şifa, hükûmetin kehfli hastalar için senelerce yapmağa mecbur kaldığı maddî fedakârlığın derecesini azaltır.

Diger bir faydası da umumî hıfzıssıhaya taalluk eder. Derunî kehf hamili hastalar intanın yayılmasına hizmet eden en başlı menbalarıdır. İşte bunların şifayap olması muhitlerindeki sağlam insanları ulaşma tehlikesinden kurtarır.

Hilâliahmer haberleri

Cemiyetimizin iki ay zarfında ettiği yardımların listesini okuyucularımıza arz ediyoruz.

L.	K.	
1183	—	Izmir iki çeşmelik dispanserinin masrafı
679		" Karşı yaka " "
401		" Kahramanlar " "
1350	15	Merkezi umumimizin yaptığı müteferrik yardımlar
1092	58	Merkez ve şubelrimizin yaptığı müteferrik yardımlar
1000		Aksaray kazası muhtaçlarına
500		Kars muhtaçlarına
500		İrandaki muhacirlerin celbi için Rizaiye konsolosluğuna
6705	73	Yekûn

Izmirdeki dispanserlerimizin iki aylık faaliyeti

	Korşiyaka	İkiçeşmelik	Kahramanlar	Yekûn
Kânunsani	262	601	79	942
Şubat	281	623	89	993
	<u>543</u>	<u>1224</u>	<u>168</u>	<u>1935</u>

Yukarıda görüldüğü üzere bu üç dispanserimize üç ay zarfında 1935 hasta müracaat ederek tedavi edilmiştir.

Amerikada Ditroit Merkezimizin 1933 senesi hesap hülâsasıdır.

Varidat		
olar	Sent	
719	12	1932 senesinden devir edilen
30	00	Âza aylıklarından
4749	12	

Masarifat

			Dolar	Sent	
			230	00	Yurtdaşlarımıza yardım
			21	81	Bayramda ahaliya hediye
			35	00	Bir vetandaşın cenaze masrafı
			78	00	Diger Bir vatandaşın cenaze masrafı
			40	06	Cümhuriyet bayramında masraf
			60	35	Bir senelik zaruri masraf
465	22	Umumi Masaraf	465	22	
4283	90	Vezne Yekûnu			

Muvazefe

Dolar	Sent	
4283	90	Vezne mevcudu yekûnu
2221	89	{ Altı aylık rapordan sonra banka bir taksit tediye etmiş, el'an mevkuf kalan yekûn
2062	01	{ İstimali serbest bırakılıp diger bankaya nakledilen meblağ yekûnû

Gençlik Hilâliahmer Dernekleri

İzlerimiz mecmuasından:

Memleketimizdeki hayır müesseselerinden en ehemmiyetlisi şüphesiz Hilâliahmerdir. Binlerce kardeşlerimizi ölümden ve felâketten kurtaran bu çok kıymetli müessese hakkında maalesef bir çoklarımızın etraflıca malûmatı yoktur. Hatta diyebiliriz ki Anadoluda yaşayan halkımızın Hilâliahmer sırf harp zamanında askerlere bakmak için yapılmış bir teşekkülden ibaret olduğunu zannederler. Onun için harp zamanlarında bilhassa son istiklâl harbi esnasında bu müesseseye elinden geldiği kadar yardım eden halkımız sulh ve müsalemet devresi geldikten sonra ona karşı gayet bigâne kalmaya başlar.

Hilâliahmer yalnız askerlere hizmet eden bir teşekkülden ibaret değildir. O yavrusunu koruyan bir anne şefkatile hepimizin yaralarını saran hepimizi ölümden felâketten kurtaran çok mukaddes çok ulvi bir müessesedir. Onun bu mukaddes vazifesinden bir an için şüphe etmek ona şüpheli gözlerle bakmak şüphesiz bir günahdır. İzmirde bir yangın olur bir çok ev yanar yüzlerce aile açıkta kalır. O ailelere bakar onlara yer yuva yiyecek temin eden Hilâliahmerdir.

Adanada nehirler taşar evler su altında kalır, binlerce ev bark bir günde harap olur; bu felâketin doğurduğu zavallıların imdadına koşan onların iztiraplarını avutan gene Hilâliahmerdir.

Şu veya bu vesile ile evsiz barksız kalanlara yuva yiyecek temin eder, kazazedelerin yaralarını saran harp zamanlarında en mukaddes vazifelerini yaparken yaralanan Gazi Mehmetciklerin vücudundaki mermileri çıkarıp onları sağaltan şehit düşmüş Türk askerinin annesine ve yavrusuna bakan bu hayırlı müesseseye karşı lâkayıt durursak en büyük günahı işlemiş olmaz mıyız? Bugün Hilâliahmerin yüzlerce hayırlı işlerini duyduğumuz, gördüğümüz bu mukaddes ocağın yeni bir teşkilâtı karşısında bulunuyoruz. Gençlik Hilâliahmer Dernekleri. Bu teşekkül ismindende anlaşılacağı üzere ihtiyarlara değil gençlere hitap ediyor. Onun çerçevesi dahiline almak istediği zümre bizleriz, bütün Türk gençliğidir. Türk gençliğinin toplu olarak bulunduğu yerler ise Mekteplerdir. Şu halde her okumuş Türk gencinin millî ve ondan daha büyük insanî vazifesi yeni teşekkül eden Gençlik Hilâ-

liahmer derneklerini canla, başla karşılamak ve onları benimsetmektir. Hepimizin sevinmesi lâzımgelen bir cihet varsa o da bu yeni teşkilâtın mektebimizde dahi bugün artık kökleşmiş denilebilecek bir surette yer almış olmasıdır. Bu hususta önyak olan arkadaşlarımız candan tebrike lâyıktırlar.

Arkadaşlar bugün bu yeni teşekkülün karşısında alacağımız cephe çok mühimdir. Bu mukaddes derneğe karşı bigâne kalırsak yalnız millî değil insanî duygulardan da mahrum olduğumuzu göstermiş oluruz.

Hilâliahmere vereceğimiz bir lirayla yirmi Türk Şehit yavrusunun bir günlük kahvaltısını yahut bir yavrunun yirmi günlük kahvaltısını temin etmiş olduğumuzu hatırlarsak edilen yardımın ne kadar yerinde olduğunu anlamakta güçlük çekmeyiz. Her ay başı başına sarfettiğimiz paranın on beşte birini bir sene için Hilâliahmere versek acaba çokmudur ?

İcabında tunçtan bir heykel gibi sert ve metin olmayı bilen Türk gencinin felâkete uğramış zavallıların karşısında kalbinin sızlayacağı ve onların yardımına koşacağı şüphesizdir.

Arkadaşlar Hilâliahmer bugün elini bizlere uzatıyor onu tutalım Hilâliahmer Gençlik Derneklerine âza olalım. Bu bizim vatanî, millî ve insanî bir vazifemizdir.

Gençlik Hilâliahmeri Dernek Şube ve Merkezlerinde şimdiye kadar tahsil edilen aidat

Hemen her gün teşekkülü ile iftihar ettiğimiz yeni dernek ve şube ve kollarımızın adedi 1933 - 1934 ders senesi nihayetine kadar beş yüzü geçeceğini ümit ediyoruz.

1933 senesi zarfında teşkilât faaliyetimiz ancak 1933 - 1934 ders senesinin başlangıcından daha doğrusu 1933 ikinci teşrininden bed'eyler.

Teşkilât yaptığımız mekteplere tevzi ettiğimiz Hilâliahmer şefkat pulu ve maktu makbuzların tutarı nisan evâiline kadar on üç bin küsur liradır.

Buna mukabil beş nisan 1934 tarihine kadar yapılan tahsilât yekûnunu şükranla aşağıya koyuyoruz.

ESAMİ	Lira	K.
Istanbul erkek lisesinden	15	
Ankara Gazi kız ilk mektebinden	9	50
Ankara musevi mektebinden	9	
Ankara mimar Kemal ilk mektebinden	5	28
Konya hilâliahmer merkezinden	4	
Zonkuldak orta mektebinden	6	11
Milas orta mektebinden	4	84
Çanakkale orta mektebinden	6	15
Ankara gazi kız ilk mektebinden	1	90
Ankara İsmet paşa kız enistütüsünden	32	50
Istanbul Pertevniyal lisesinden	3	65
Çanakkale orta mektebinden		69
Ankara musevi mektebinden	7	
Ankara dumlupınar ilk mektebinden	9	
" " " "	1	80
Malatya lisesi müdürlüğünden	4	92
" " " "	4	92
Maarif cemiyeti Ankara yenişehir mektebinden	13	30
Ankara mimar Kemal ilk mektebinden	6	72
Bolu erkek orta mektebinden	11	13
Ankara İsmet paşa kız enistütüsünden	71	49
Ankara kız orta mektebinden	30	
" " " "	12	48
Ankara ilk Mek. teşekkül eden bir numrolu dernek şubesinden	150	
Çankırı kız mektebinden	10	80
Ankara kız lisesi dernek kolundan	7	80

E S A M İ

lira K.

İstanbul terzilik mektebinden	10	
Ankara bir numrolu dernek şubesinde	30	
Bursa orta mektebinden	12	
Mersin gençlik hilâlihmer derneğinden	17	18
İstanbul bayezit erkek lisesinden	18	
Susıgırluk mektebinden	2	50
Karaköse gençlik derneğinden	12	
Tuzluca gençlik derneğinden	4	00
İstanbul Nişantaşı kız orta mektebinden	60	00
Bolu orta mektebinden	15	36
Ankara bir numaralı derneğinden	30	
İstanbul Kandilli lisesinden	10	
Ankara erkek lisesinden	12	
Ankara bir numaralı derneğinden	50	
Ankara İsmetpaşa kız enstitüsünden	156	60
Ankara bir numaralı derneğinden	40	00
Ankara kız orta mektebinden	15	95
Ankara İsmetpaşa kız enstitüsünden	20	00
Çivril maarif memurluğundan	1	37
Lapseki derneğinden	5	18
Bayezit maarif memurluğundan	8	19
Tutak " "		55
Ankara bir numaralı derneğinden	40	00
Ankara erkek lisesinden	18	00
Yalova ilk mektebinden	3	15
Ankara bir numaralı derneğinden	35	00
Yalvaç orta mektebinden	13	00
Kırşehir dernek kolundan	6	00
Kaş maarif memurluğundan	4	29
Bozcaada istiklâl mektebinde	4	00
Silifke orta mektebinden	1	38
Tutak maarif memurluğundan		55
Ankara kız orta mektebinden	14	30
Lapseki derneğinden	2	10
Yalova derneğinden	3	15
Silivri " "	9	05
Amasya kılıç arslan mektebinden	3	00
Manisa orta mektebinden	3	36
Silivri çanta köyü mektebinden	2	09
İstanbul Vefa lisesinden	21	
İzmir derneğinden	80	
İstanbul 9 uncu ilk mektepten	84	51

ESAMİ	lira	K.
İstanbul fatih, kara gümrük derneğinden	65	
Ankara maarif cemiyeti ilk mektebi	17	
Bolu merkez mektebi dernek kolundan	2	8
Ankara 1 numaralı derneğinden	60	
Ankara kız lisesinden	14	10
Çivril 30 ağustos mektebinden	1	20
Ankara kız orta mektebinden	13	19
Ödemiş istiklâl mektebinden	5	
Denizli lisesinden	15	70
Bigadiç ilk mektebinden	6	45
Çumra " "	4	80
Görece " "	3	50
Bolu derneğinden	12	30
Kadıköy derneğinden	125	
İstanbul 36 ve 37 inci ilk mekteplerinden	62	35
İstanbul çamlıca kız orta mektebinden	4	20
İstanbul nışantaşı on altıncı ilk mektebinden	78	
İstanbul emin önü derneğinden	54	81
İstanbul arnavut köyü yirmi beşinci ilk mektepten	14	10
İzmir derneğinden	100	
İstanbul beşiktaş 38 inci ilk mektebinden	24	
İstanbul beyoğlu 23 " " "	15	
" beşiktaş 46 " " "	8	7
Ankara ismet paşa kız enstitüsünden	13	20
Şuhut altın hisar ilk mektebinden		90
İstanbul beşiktaş 38 inci ilk mektebinden	10	
Erzurum ilk mektebinden	68	
Burhaniye dernek kolundan	26	
Lapseki " "	2	10
Ankara 1 numaralı derneğinden	25	
Sinop derneğinden	49	61
Amasya dernek şubesinden	4	35
Silifke dernek şubesinden	1	89
Çorum istiklâl mektebinden	12	7
Görece maarif memurluğundan	5	85
İstanbul terzilik mektebinden	7	10
Bergama gazi paşa mektebinden	6	
Giresun ilk mektebi dernek kolundau	1	92

E S A M İ

	Lira	K.
Karaman maarif memurluğundan	5	
Çorum maarif memurluğundan	12	38
İstrance ilk mektebinden	1	20
	2278	99

Bu yekûn merkez hissesi olarak gönderilen meblağdır. Buna mekteplerde kalan yüzde kırklar da ilâve edilecek olursa tahsilat yekûnu 3190 lira elli beş kuruşa baliğ olur.

Bu neticeye göre gençlik Hilâliahmer derneğinin şube ve kollarına gönderilen kıymetli evrakın % 25 i tahsil edilmiştir ve ders senesi nihayetine kadar yapılacak tahsilat bu teşekkülün memleketimizde çok muhterem ve mütevazî muallimlerimizin himmet ve gayretile ne kadar metin ve derin bir kökle yerleştiğini gösterecektir.

Kırmızı ay gençlik kolu için :

Gazi çocuğuna

*Damarında dolaşan temiz kan ;
Rengini gümüşten aya vermiş.
Sevimli yurdumuza yakışan ;
Bu ay, hep gönüllerde gezermiş*

*O dermiş ki, aziz şehitlerin ;
Parlayan alnından doğan benim.
Savaşlardan dönen askerlerin ;
Hep yaralarını saran benim.*

*Felâkete düşen insanlara ;
Yardım için her an koşan benim.
Boynu bükülmüş hep yoksullara ;
Uzanan tek şefkat eli benim.*

*O dermiş ki, altın kalpli türkün ;
Sıcak koynunda yaşayacağım.
İnsanlığa yararlıktır ülküm ;
Fakat Türke çok yarayacağım.*

*Yueduuu seven Gazi çocuğu !
Senin koynunda büyüyeceğim.
Gülerek vereceğin paralarla ;
Ben daha çok kuvvetleneceğim.*

*Gazi çocuğu : bu yüksek dilek ;
Damarındaki kanın dileği.
O kandan güzel rengini alan ;
(Kırmızı ay) kolunun dileği.*

*Ülküden doğan bu parlak ayın ;
Gir, gösterdiği şefkat yoluna
Hiç durma, hemen git, aza yazıl ;
Bu (kırmızı ay gençlik kolu) na*

Biğadiç : Müftü oğlu
ATIF DOĞAN

Salibiahmer Haberleri

Beynelmilel yardımlar :

15 Kânunusani 1934 tarihinde vuku bulan Hindistan zelzelesinde (Bihur) ve (Orisra) ayaletlerinde mühim hasaratın husulü haber alınması üzerine Beynelmilel Salibiahmer teşkilâtı faaliyete geçerek musibet zedeler lehine millî Salibiahmerlerin yardımını istemiştir.

Son dakikaya kadar Hint Salibiahmerine yapılan yardımlar berveçhi zirdir.

Beynelmilel yardım birliği	1.000 İngiliz lirası
Alman Salibiahmeri	1.000 Mark
Amerika	10.000 Dolar
İngiliz	500 İngiliz lirası
Mısır	8.000 Mısır kuruşu
İspanya	10.000 Peseta
Yunan	40.000 Drahmi
Siyam	1.000 Bahts
Türk Hilâlahmeri	250 İngiliz lirası
Yugoslavya Salibiahmeri	10.000 Dinar

Salvador Volkanı indifaatı :

İndifaata başlıyan (İzalco) volkanı bir kaç kişinin telefine sebep olmuş ve bütün havalide şayanı ehemmiyet maddî hasarlar ika eylemiştir.

Afetin zuhuru haber alınır alınmaz Salvador Salibiahmeri derhal Kâtibi Umumîsini musibet mahalline göndererek nakit ve giyecek eşya tevziatını tahtı temine almıştır.

Kazalara karşı ihtiyatî müstacel yardımlar :

Müttehit Amerika Hükûmeti işsizlikle mücadele etmek için bir çok işler ihdası hakkında kanun çıkarmıştır. Bu cümleden olmak üzere (Federal Civil works Administration) idaresi iş esnasında vakî olacak kazaların müstacelen bakılmasını temin için müntehap bir kısım insanları hususî surette yetiştirmeğe karar vermiştir.

On amele için bir mütehassıs olarak yetiştirilecek olan bu adamların yetiştirilmesi işi Amerikan Salibiahmerine tevdi kılınmıştır.

İğtişâş zamanlarında Salibiahmerin vazifesi :

Paris ve Fransayı pek derin bir surette müteheyyiç eden 6 ilâ 12

Şubat 1934 hadısı esnasında Fransız Salibiahmeri pek eski ve pek hürmete lâyık ananelerine sadık kaldığını göstermiştir. Hastabakıcı Hemşireler zabıta ile tam bir itilâf halinde ve hadısın inkişafına göre intihap edilen imdat postalarına taksim edilmişlerdir.

Şehrin heyeti mecmuasında Salibiahmer takriben 200 Hemşirenin faaliyetini icap ettiren 50 adet imdat postası ihdas eylemiştir ki bu meydana seyyar nakliyat ekipleri dahil değildir.

Bundan başka, Salibiahmer ağır yaralıları için Paris hastanelerinde yüze yakın yatak kullanılabilmektedir.

Keza diğer şehirlerde, 12 Şubatta harekete geçen 24 saatlık umumî greve karşı ihtiyat tertibi olmak üzere imdat postaları kullanılmıştır.

Amerikan Salibiahmer kadınlarının gönüllü hizmetleri :

Geçen Kânunuevvelde Amerikan Salibiahmer kadınlarının gönüllü hizmetleri mahallî komitesinin senelik içtimalı Washington şehrinde in'ikat etmiştir.

Komitenin Reisi (Mis Mabel. T. Boardman) Müttahit Amerika da son on sekiz ay zarfında (700. 000) kadının gönüllü olarak Amerika Salibiahmeri mesaisine iştirak eylediğini ispat etmiştir.

Bu iştirak mesai bilhassa 25 milyon insanın müstefit edildiği Salibiahmerin un ve giyecek tevziatı münasebetile tecelli etmiştir.

Salibiahmer Hastabakıcı Hemşireleri :

Bilumum millî Salibiahmerler gerek doğrudan doğruya Hastabakıcı Hemşireler mektebi ihdası, gerek staj ve ikmal dersleri küşadı suretile umumiyetle şahadetnameli Hasta bakıcı Hemşireler yetiştirmek hususunda bir birleriyle müsabaka etmektedirler. Alman Salibiahmer Hastabakıcı Hemşireler servisi Umum müdiresi tarafından verilen son bir raporda Almanyanın malik olduğu Salibiahmer Hemşirelerinin mevcudu filhal faaliyette olan diplomalı hemşire 6.170 talebe hemşire 1.884 muavin hemşire 834, ihtiyat hemşire 84 ve işten çekilmiş hemşire 817 olmak üzere cem'an 9.789 olduğu bildirilmiştir.

Afrikada Salibiahmer :

Afrikada Salibiahmer harekâtının devamlı inkişafı dikkate şayan bir haldedir.

Altın sahili Salibiahmerinden sonra cenubî (Rhodesie) de (Swaziland) de İngiliz Salibiahmer komitesi teşekkül etmektedir.

Her ne kadar bu teşekkül yeni isede bu komitenin inkişafı çok seri olmuştur. Hıfzıssıha konferansları tertip edilmekte kadın ve genç kızlara mahsus hususî dersler verilmekte olan bu komitede birde gençlik kolu vardır.

Gönüllü yardım ekipleri teşkili için âza kaydı hakkında son zamanlarda yapılan davet çok mükemmel neticeler vermiştir.

Yaz mevsiminin yaklaşması doalyisile ehemmiyet peyda eden sivrisinek ve ısıtma mes'alesine temas eden aşağıdaki makaleyi muhterem okuyucularımızın dikkat nazarına vazını faideli bulduk. (*)

Sivrisinekleri kaçırtan nebat ve fidanlar :

Isıtma ile mücadele için Salibiahmerin halka gösterdiği birçok çareler arasında en eyilerinden birisi de halkın talim ve terbiyesidir. Filhakika bu suret, Salibiahmerin mesaisile, alimlerin keşfiyatının günlük hayatta tatbikatı imkânlarını hasıl edebilir.

Isıtma denilen bu müthiş hastalığa karşı mücadelenin ciddi bir surette müessir olabilmesi için sivrisineğin tabiatlerini. ve neşvünüması için tercih ettiği yerlerin nereleri olması lâzım geldiğini bilmek çok ehemmiyetlidir. Bazı mahaller tamamen bulaşık bir halde iken diğer bazı yerlerin, şüphesiz sulu yerlerde yetişen ve sivrisineklere düşman olan, bazı nebat ve fidanlar sayesinde, tamamen salim bir halde oldukları görülmektedir. Binaenaleyh bu kabil nebatın ısıtmayı, sarıhümmayı nakleden sineklerden ve tesirati bu kadar katilane olmamakla beraber mevcudiyetlerinin en asgarı fenalığı insanları iz'açtan ibaret olan nevillelerine kadar bilumum sineklere karşı açılacak harpte nebatatın bazı nevillerinin pek mühim bir roli vardır.

Şimele çok yakın bazı havali ahalisinin, on binlerce sinek getiren güneşli uzun yaz günlerini fecri şimali ile aydınlanan nihayetsiz gicelere tercih ettikleri iddia edilmektedir.

Sineklerin, tekessür etmek için bir nev'i su birikintisini diğer nev'i su birikintisine tercih ettikleri ötedenberi malum olduğu halde yapılan bunca araştırmalara rağmen, bu seçme sırrına, pek yakın zamanlara kadar nüfuz kabil olamamakta idi. Hala da bu sır tamamen aydınlanmış değildir. Bir çok alimler sineklerin tekessür ettikleri yerlerdeki hayvanat ve nebatat üzerinde tetkikatta devam etmektedirler.

Suda yetişen bazı nebatat ve fidanlar suyun yüzünü örterek o suda mevcut sinek yumurtalarının büyük bir kısmını, havadan mahrum etmek suretile, imha etmektedirler. Bazı nebatlar da dalları ile gayet ince ağlar kurarak aralarında kalan sinekleri zamanla öldürmektedirler. Keza bazı nebatlar da vardırki sinekleri avlayıp yerler. Bu cinsin en eyi tanınanı göl ve havuzları süsleyen (Utriculaire) cinsidir. Bu nabatın sakında bizatihi açılıp kapanan bir takım tomurcuklar ve höcreler vardırki avına intizar eder, bir sinek yaklaştığı zaman ağzı açılan tomurcuğun içine su ile birlikte sinek yuvarlanır ve derhal kapanan tomurcuk avı olan sineği yavaş yavaş yer ve yutar. 2 metre irtifanda

(*) S. A. B. neşriyyatından.

ve (Utriculaire) nev'inden bir nabatta 150.000 hayvanatı kışriye ve diğer pek küçük su mahlukatı bulunmuştur.

Mösyö R. Matheson isminde bir amerikali alim, bu nebat civarına konmuş sinek yumurtalarının heman de hepsinin bu nebat tarafından yutulmuş olduğunu teyit etmiştir.

Suyun sathını kaplayan nebatat ta sineğin aynı derecede büyük düşmanıdır. Filhakika sinek yumurtacıklarının mühim bir miktarı, bu nebatların yaprakları tarafından teşkil edilen kesif bir tabaka altında boğulup giderler. Hatta bu tehlikeden haberdar edildikleri zannedilen dişi sinekler bu nebatların civarında yumurtlamaktan hazer ederler. Bunun içindirki bazı su birikintilerinde sineğin kökünü kazıyan su mercimeği nebatının üremesini kolaylaştırmak çok faidelidir. Bundan başka bu nebatın mebzuliyetle neşvenüma bulduğu havuzlar sinek yumurtasına çok düşkün bir takım haşerata da pek eyi bir melce olur. Keza durgun sularde yetişen ve kalın bir tabaka teşkil eden yeşil su yosunu da sineklerin türemesine mani bir vasıttır.

Bu tehlikeli haşaratı eyice tanımak için onların yavruladıkları mahallerin anasını bilmek çok faidelidir. Her yerde o kadar bol ve hayat için o kadar lâzım olan su, maalesef, sinek ve sivrisineklerin neşvenüması için en ziyade müsait maddelerden biridir. Ancak suyun mahiyeti kimyeviyesini ve sinek ve sivrisineklerin hayatının biolojik hadisatını tetkik edebilmek suretiledirki bir gün bu haşaratın mevcudiyetlerini kaplayan pek derin esrar perdesini parçalamak suretile hayatı onlara gayri kabil bir hale getirmeğe muvaffakiyet hasıl olacaktır.

Saç Hıfzıssıhhası

İnsan vücudunun sair kısımları gibi saçları da sıhhi bakıma muhtaçtır.

Çok gariptir ki halk ekseriya saç hastalıklarında bir mütehası doktora müracaat edeceği yerde berberine müracaatı tercih eder. Berbere müracaat şüphesizdirki daha az masraflıdır. Bunun için bir Konsültasyon ücretine lüzum olmadığı gibi berberin ilâç yerine sattığı losyonlarının fiyatı da bir mütehasıs doktorun vizitasından daha ehvendir. Fakat berBer (Physiologie) ve (Pathologie) ilimlerinin cahilidir, halbuki (Dermatologue) bir doktok saçlarda hastalığı icap ettiren sebepleri görür ve her şahıs için değıse bilen hastalığa lüzumru olan ilâcı verir.

Saç dökülmesinin, bilhassa henüz genç sayılacak bir yaşta olanlar için bir takım gaileler tevlit edeceği unutulmamalıdır.

Saç ancak kökünden sürer, ve beşere üzerinde bir nevi zeyl teşkil ederek onun altında ve iç deriden sürer. Bir takım tomurcuklar ve kıl

muhafazaları vardır ki bunlar içi derinin çıkıntıları içinde saklanan çukurcuklarla nihayetlenir ve saç, neşvüneması için ihtiyacı olan kanı buradan alır.

Saçın gıdasını kandan almasına nazaran itiryatçı dükkânlarında satılan çeşit çeşit ve ne olduğu bilinmiyen losyonların saça gıda vermiyeceği muhakkaktır, Genç ve sıhhalı bir vücudun kanının hasıl ettiği gıda mebzuldür.

Vücudun bazı uzuvlarının saç üzerindeki tesirâtı diğer bazı uzuvlarınkinden fazladır. Meselâ (Thyroide) guddesi doğrudan doğruya saçlar üzerinde tesir yapar, ve bu gudde hastalanırsa saçlar ve ekseriya tutam halinde kurur ve düşer. Senede 13 - 14 santimetre kadar uzayan saç, bir çoklarının zannı hilâfına, sağlam ve hiç bir mayii ihtiva etmiyen tabii saçtır.

Saçların sıkça sıkça yıkanıp yıkanmayacağı hakkındaki suale kat'i bir cevap verilemez. Filhakıka heman da bütün (Dermatologue) lar, yıkama müddetini tayin edememekle beraber, her gün su ve sabunla yıkan maklığını saçlar üzerinde menfi tesirat yapacağına müttefiktirler. Mahaza bu yıkama keyfiyetini kısa saçlar için on gün uzunlar için üç hafta olarak tahdit edenler vardır. Diğer taraftan saçların toz ve kire az veya çok maruz kalması sebeplarının de yıkanma müddetlerine tesiri aşıkârdır.

Eyi bir fırçalama ameliyesinin bazen saçlar için yıkanmağa müracah olduğu da unutulmamalıdır.

Saçları evvela su ve eyi cins sabunla ve sonra bol ve saf su ile yıkamalı ve toz hasıl eden ve çok cezri bir surette kurutan elektrik cihazlarına tercihan saçları sadece el ile ve dikkatle kurutmalıdır. Eğer saç tab'an çok kuru ise hint, badem, zeytin yağı veya saf vazelinle onları hafifce yağlamalıdır.

Saçlı deriyi masaj yapmaktan istihsal edilen faide pek mahduttur.

Bunun yerine beher defasında 2 - 3 dakika devam etmek şartile saçları günde iki defa fırçalamak müracahtır. Fırçanın diğer bir faideside saçları bir nevi kuru yıkamak suretile temizlemektir.

Fırçanın bir arkadaşı da taraktır. Eyi bir taragın dişleri uzun, geniş ve kalın olmalı, uçları neçok sert ne de çok kör olmamalıdır. Taragın dişleri, eğer bit temizlemek için değilse, sık olmamalıdır.

Fırça ve tarak sıkça sıkça yıkanmak ve güneşte kurutulmak suretile tam bir temizlik içinde muhafaza edilmelidir. Ayda bir kerre de muzadı taaffün bir mayi içinde yıkanmalıdır. Yalnız şahsa aii tarak ve fırça olmalıdır, çünkü ekseriya saç hastalıkları müşterek istimal edilen eşya vasıtasile sirayet eder. Saçların kısa veya uzun olarak kesilmesi sualine verilecek cevap ta kısa saçların daha kolay temizlenmesi fiadesidir. Bazı hastalıklardan ve bilhassa hümmayi tifoidden sonra saçları

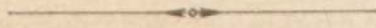
dibinden kestirmenin saç dökümüne mani olacağı ve saçların daha iyi neşvünüme bulacağı hakkında bir kanaat vardır. Fakat hakikati halde bu, saç dökülmesine mani olacak bir tedbirden ziyade alelâde bir hıf-sıssıhha kaidesidir.

Sakala gelince, kendi kendipi traş edenler berber salonlarının sebep olduğu sarı hastalıklardan salim kahrılar.

Boya ve saçların boyanması hakkında ki münakaşalı mesele bahsi-miz mevzuundan hariçtir.

Saçları uzun müddet güneşe, rüzgârlara maruz bırakmak, bilhassa sarı saçlar için onları kurutmağa sebep olur.

Şu bir kaç iptidai hıf-sıssıhha malûmatını saçlar için tatbik etmek ekseriya, dazlaklığa müncer olan çok müziç bir halden içtinaba sebep olur.

TÜRKİYE
HİLÂLİAHMER MECMUASI
ANKARA

PARTIE FRANÇAISE

(Suite du) Règlement de la Section de la Jeunesse
du Croissant Rouge Turc

Article 15. — Les Sous Comités correspondent avec les Comités de leur ville, lesquels correspondent eux même avec le Comité Central.

Si en un lieu il n'existe pas encore de Comité, les Sous - Comités correspondront, suivant les instructions qu'ils recevront du Comité Central, Soit avec celui - ci soit avec le siège local du Croissant Rouge.

Article 16. — Si en un lieu il y a moins de cinq Sous - Comités le conseil d'administration du Comité se composera de trois membre et, de cinq s'il y a plus de cinq Sous - Comités.

Article 17. — Les membres du Conseil d'administration sont choisis par les représentants des Sous - Comités des écoles.

Article 18. — Les devoirs du Conseil d'administration des Comité sont les suivants :

a) Assurer la correspondance entre le Comité Central et les écoles qui dépendent du comité local;

b) Envoyer au Comité Central, la part qui lui revient, de l'argent recueilli dans les écoles.

c) Organiser le travail du Croissant Rouge de la Jeunesse fait avec la collaboration des écoles de l'endroit. (Tel que la distribution gratuite du repas de midi aux élèves pauvres, ou l'organisation de représentations ou de fêtes de gymnastique avec le concours de quelques écoles locales.)

Article 19. — En cas de nécessité, le conseil d'administration du Croissant Rouge de la Jeunesse en un lieu peut inviter à se réunir, tous les représentants des Sous Comités, pour étudier ensemble l'activité des Sous - Comités et les entreprises qui doivent être faites en commun.

Article 20. — Afin d'en assurer l'uniformité, les registres tenus dans une école pour la Section de la Jeunesse, les registres d'inscription de membres et autres pièces, devant servir de documents seront faits imprimés et distribués par le Comité Central aux Comités, et aux endroits où il n'existe pas de Comités, aux Sous - Comités.

Les circulaires et notifications envoyées par le Comité Central aux Sous Comités des écoles par l'entremise des Comité sont fait imprimés et distribués en quantité suffisante par le Comité Central afin d'éviter aux Comités le soin d'en multiplier les exemplaires.

Article 21. — Les organisations créées dans les écoles primaires et moyennes, des lycées, les écoles normales ainsi que dans les écoles professionnelles telles que les écoles de commerce et de métier s'appellent "Sous Comités du Croissant Rouge de la Jeunesse", et prennent le nom de l'école dont ils font partie.

Article 22. — Il ne peut exister dans une école qu'un seul Sous Comité. Mais dans le cas où une école se trouve incorporée à un lycée et qu'il s'y trouve un grand nombre d'élèves, il peut y être fondé séparément un Sous Comité pour la partie moyenne et un pour le lycée.

Article 23. — Pour que dans une école il puisse être fondé un Sous Comité il est nécessaire qu'il y existe vingt élèves faisant partie du Croissant Rouge de la Jeunesse.

Si le Sous Comité d'une école vient à être dissout ses documents et ses fonds sont envoyés au Comité Central d'Ankara.

M e m b r e s

Article 24. — De sept à dix huit ans chaque écolier garçon ou fille peut être membre du Croissant Rouge de la Jeunesse.

Article 25. — Un écolier passant d'une école dans une autre peut aussi faire transférer son inscription de membre. Les cotisations qu'il a déjà versées dans l'école précédente sont comptées dans la suivante.

Article 26. — Un écolier qui cesse ses études après avoir terminé une école, peut, à condition de verser sa cotisation, conserver le droit d'être membre jusqu'à l'âge de dix huit ans.

Les membres du Croissant Rouge de la Jeunesse dont les dix huit ans sont révolus sont invités à être membres de la Société du Croissant Rouge.

Article 27. — La qualité de membre du Croissant Rouge de la Jeunesse est retirée à ceux ne donnent pas leur cotisation deux années de suite ou qui sont renvoyés de l'école.

Cotisations des Membres.

Article 28. — La cotisation des élèves faisant partie du Croissant Rouge de la Jeunesse est de soixante piastres par an,

Cette somme peut être versé soit en une fois soit par mensualités.

Représentants et Conseils d'Administration.

Article 29. — Les directeurs ou à leur place les premiers maîtres dans les écoles desquels il existe un sous Comité du Croissant Rouge de la Jeunesse sont les représentants naturels du Croissant Rouge de la Jeunesse de cette école. Les

directeurs ou premiers des écoles dont les élèves sont trop nombreux peuvent désigner à leur place un maître afin de s'occuper des affaires du Croissant Rouge de la Jeunesse.

Article 30. — Les devoirs du représentant sont les suivants :

- a) Veiller aux affaires et organiser l'activité du Sous Comité existant dans leur école,
- b) Exécuter les instructions données par le Comité Local.
- c) Séparer la part de revenu appartenant au Comité Central et l'envoyer, suivant les instructions reçues, soit au Comité local soit au Comité Central.
- d) Contrôler si l'argent destiné aux besoins locaux est employé dans le sens de sa destination.

Article 31. — Les élèves d'une école membres du Sous Comité, se réunissent en Assemblée chaque année une semaine après le rentrée et élisent entre eux un Conseil d'administration de trois personnes composé d'un Président, d'un Secrétaire et d'un Trésorier.

Si, dans le Conseil d'administration du Sous - Comité d'une École il se produit des vacances. soit par suite de démission ou pour toute autre cause, le Conseil est complété par le membre qui lors de l'Assemblée Générale avait obtenu le plus de voix après les membres élus.

Article 32. — Les devoirs du Conseil d'Administration du Sous Comité d'une école sont les suivants :

- a) Tacher d'augmenter le nombre des membres.
- b) Ramasser régulièrement les cotisations des membres, les inscrire dans les registres et livrer l'argent perçu au Représentant.
- c) Encourager l'inscription de membres au Croissant Rouge.
- d) Faire part aux membres des communications émanées du Comité Central ou du Comité Local du Croissant Rouge de la jeunesse.

Article 33. — Le Sous Comité d'une école dresse, l'une en fin février et l'autre à la fin de l'année scolaire, deux listes qu'il fait parvenir au Comité dont il dépend et au cas où il n'y en a pas directement au Centre.

Ces listes comprennent, concernant la période pour laquelle elles sont dressées le nom et le nombre des membres ainsi que les recettes et les dépenses jusqu'à la date à laquelle cette liste est dressées.

Le dressage de ces listes ainsi que l'exécution des travaux du Sous Comité doivent autant que possible être laissés aux élèves. Les Représentants ne prennent pas en main la direction mais contrôlent et donnent des directives.

Pour les travaux tels que les encaissements et les publications, des membres peuvent être élus afin d'aider le Conseil d'Administration.

Le conseil d'Administration du Sous Comité peut, afin de renseigner les élèves du mouvement et l'activité de la Section de la Jeunesse, faire des communications sur le tableau de l'école ou par l'Intermédiaire de journal mural.

Aides

Article 34. — La moitié de l'argent encaissé par un Sous Comité est expédié au Comité Central du Croissant Rouge de la Jeunesse, la seconde moitié est gardée par le représentant afin d'être employée suivant le paragraphe (F) de l'article 2.

Les dépenses sont effectuées sur la proposition du Conseil d'Administration du Sous Comité et l'approbation du Représentant.

Article 35. — Le Représentant ne peut pas garder sur lui plus de 50 Livres du revenu du Sous Comité. Au cas où le montant encaissé dépasse cette somme il en dépose l'exédent dans une banque, ou suivant les instructions qu'il reçoit du Centre au Comité local du Croissant Rouge.

Articles Divers

Article 36. — Toute espèce de propagande religieuse ou politique est interdite dans le Croissant Rouge de la Jeunesse. On veille à l'égalité entre tous les membres.

Article 37. — Le Siège Central du Croissant Rouge, sur la proposition du Comité Central du Croissant Rouge de la Jeunesse récompense les Conseils d'Administrations des Sous Comités qui se font remarquer par leur travail, qui augmentent le nombre des membres, encaissent régulièrement leurs cotisations, en leur envoyant soit une lettre de congratulation soit des livres en rapport avec leur école soit d'autres cadeaux.

Article 38. — Les Comités régionaux et locaux du Croissant Rouge ne comptent pas parmi leurs revenus, l'argent qui leur est confié par les Sous Comités du Croissant Rouge de la Jeunesse mais l'envoient au Centre avec un compte séparé.

Article 39. — Pour les cas non prévus par le présent règlement on agit suivant le Statut du Croissant Rouge.

Article 40. — Les recettes et dépenses de la Section de la jeunesse sont fixées au budget général du Siège Central et toutes ses affaires administratives et financières sont exécutées comme les affaires générales de la Société du Croissant Rouge.

Article 41. — Le changement partiel ou intégral du présent règlement est du ressort de la décision du Siège Central du Croissant Rouge.

(Cependant le règlement étant appliqué dans les écoles tout changement y apporté doit être approuvé par le Ministère de l'Instruction Publique).

Article 42. — L'activité et les comptes du Croissant Rouge de la jeunesse sont contrôlés suivant le degré de l'école par les inspecteurs de l'enseignement primaire, les Directeurs de l'instruction publique, les inspecteurs généraux du ministère de l'Instruction Publique et les inspecteurs du Croissant Rouge,

Mais les inspecteurs de chacune des deux parties sont tenus de remettre à l'autorité compétente de l'autre une copie de leur rapport d'inspection.

Nouvelles du Croissant Rouge Secours et Assistances

Aides et secours divers faite par notre Société du 4. I. 1934 au 1. IV. 1934.

Ltqs.	Pts.	
1000	—	Aux besogneux eu vilayet d'Aksaray
1666	—	Aux sinistrés des Indes (contrevaletur de 250 £)
1183	—	Frais du Dispensaire d'İkiçeşmelik de Smyrne
679	—	„ „ „ de Karşıyaka „ „
401	—	„ „ „ „Kahramanlar „ „
120	—	Aide aux familles des trois matelots disparus lors de la dernière tempête de la Mer Noire
1350	15	Diverses aides du Siège Central
500	—	Aux besogneux de Kars
1092	58	Aides diverses de nos Comités locaux et régionaux
500	—	Aide aux immigrants venant de Perse.
8491	73	

Dr. Reşit Galip Bey Merhnm

Kâzım Hüsnü Bey Merhum

*Ordu'da Ramazan bayramında rozet dağıtan
İlkmektep talebeleri*

Hilâliahmer Amasya merkezi idare heyeti

*1 - I. Reis Rabia H. 2 - II. Reis Sabri B. 3 - Muhasip Nadire H.
4 - Veznedar Ali B. 5 - Kâtip Nüzhet H.*

Cümhuriyetin Onuncu yıl donümü münasebetiyle AYDIN Merkezimiz tarafından yaptırılan tak ile bu merkezimiz tarafından o gün fakir ve kimsesiz 16 çocuğun tamamen ve 20 çocuğun da kısmen ki cem'an 36 yavrunun giydirilmek suretiyle sevindirilmiş olan çocuklardan bir kısmı.

Karacasuda rozet dağıtan yavrular

Hilâliahmer Afyon karahisar Maden Suyu

Membandan doğrudan doğruya asrî makinelerle ve bir mütehassıs tabibin nezareti dairesi altında istihsal ve şişelere imla edilmektedir. İştirak ettiği bil'umum sergilerde altın madalya ve takdirnameler kazanmıştır. Terkibi itibariyle: mide, karaciğer, böbrek ve em'a hastalıklarında te'sirâtı şifaiyesi vardır. Sofrasında daima Karahisar

Maden Suyu bu lunduranlar bu gibi hastalıklara tutulmaktan vareste kalırlar.

Afyonkarahisar Maden suyu

Maden sularının en lezzetlisi ve en şifalıdır.

Hasılâtı Hilâli-ahmer Cemiyetine aittir.

Bilumum eczahane ve bakkaliye mağazalarında satılır.

VATANDAŞ

“Havacık,” ve “Spor,” Mecmuasını oku. Hem tenevvür edersin hem de yurdunun müdafaasına hadim faideli bir kuruluşa yardım etmiş olursun.